

Занимљив је феномен што Србија има председника који је популиста, а држава је у процесу придруживања Европској унији, макар у теорији, јер ипак постоји та дилема да ли ићи брже ка придружењу или одржавати јаке односе са Русијом.

То је вероватно један од ретких примера европеидног популизма, што само показује да популизам увек долази заједно са нечим другим, он није идеологија која може да постоји самостално, одговара Данијел Албертаци, истраживач популистичких теорија на Универзитету Бирмингем, на питање да ли је Вучић популиста без идеологије, како га је недавно окарактерисала социолошкиња Весна Пешић, и да ли популисти уопште имају идеологију.

***Популизам није нови феномен, али данас се много прича о њему, зашто је толико актуелна тема?**

- Популистичке партије су данас врло етаблиране, како у западној тако и у источној Европи, поврх свега видимо радикалног десног популисту на челу Сједињених Америчких Држава. Ако погледате дефиницију он се савршено уклапа у тај опис, заправо је врло екстреман пример. Причамо о популизму зато што га има свуда. Развио се зато што су популисти искористили нарастајуће неповерење у парламенте, владе, и страх људи од убрзаних промена које су последица глобализације. Када људи помисле 'моја заједница се мења а ја немам могућност да кажем да се мени то не свиђа', популисти нуде решење за осећај небезбедности, у физичком али и у културалном смислу.

***Зар није парадокс што људи из страха од промена, решење траже у популистичким странкама чија је главна одлика то што се мењају?**

- Оне мењају неке аспекте свог дискурса, али нуде нешто што ни лево ни либерално оријентисани не желе да додирну а то је питање идентитета и безбедности. Ту је кључ популизма. Они су једини имали храброст да се баве неким фундаменталним питањима - како моја земља нема моћ да ми помогне, како Европска унија управља нама кад је ни не разумемо. Ово је стварни проблем, људи не разумеју како ЕУ функционише, како се друштво мења.

***У којој мери онда популизам утиче на рад институција, да ли покушава да их контролише, да ли је то централизација?**

- Он је претња за концепт поделе власти на извршну законодавну и судску. Најочигледнији пример је када се судије укључе у политичке процесе, ако одлуче да покрену истрагу над политичарем, чак и ако је премијер, председник, или се чак усуде да га окриве, за популисте је то неприхватљиво. Њихов аргумент је да судија није изабран, он никога не представља и нема право да каже политичару да ли ради свој посао како треба. Тиме се напада срж либералне демократије - уставни суд, без њега демократија не може да функционише, али судије се не бирају.

***Да ли је популизам онда претња за демократију, може ли да је укине?**

- Он је претња за либерални елемент либералне демократије, не и демократију саму. Демократија значи владавина народа, можете да имате популистичку демократију у којој је владавина већине, и ради се оно што већина жели. Можете да имате слободне изборе, слободне медије али воља већине је оно што се ради. Што значи, ако популисти одлуче да не можете да будете геј, не можете да будете геј. Јер тако већина жели. Зато је питање мањина јако важно и повезано је са проблемом поделе власти.

***Политичарима популистима не одговарају професионални медији, већ пропаганда. Како професионални медији да опстану под популистичком влашћу?**

- Таблоидизација медија је вођена начином на који медији покушавају да опстану, због зараде је у интересу медија да створе пријатељско окружење за популисте јер су они ти

који драматизују, праве представе, а то привлачи публику. Медијима требају популисти али и популистима медији, када погледате како су свој дискурс обликовали, видите да увек постоји јасан непријатељ, врло директан, увек подела на нас и њих. Медији то обожавају јер јавност то тражи.

(Данас)